

СТАНОВИЩЕ

по дисертационен труд на тема
„Здравно застраховане в България – развитие, нагласи, удовлетвореност и оценки“

на д-р Валентин Николов Ангелов

докторант в самостоятелна форма на обучение по процедура за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ по област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина и специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“

Научни ръководители:

Доц. Искра Марчева, дм

Доц. Антония Димова, дм

Изготвил становището: проф. д-р Пламен Стоянов Димитров, дм, НЦОЗА-София

Специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“,

Избран за член на научното жури със заповед № Р-109-516/02.08.2018 г. на МУ-Варна

Актуалност на разработката

Приетият Закон за здравното осигуряване през 1998 г. в нашата страна регламентира здравното осигуряване като дейност по набирането на здравноосигурителни вноски и премии, управлението на набраните средства и тяхното разходване за закупуване на здравни дейности, услуги и заплащане на стоки, в националните рамкови договори и в застрахователните договори. Според закона, здравното осигуряване е задължително и доброволно, но с промените в него през 2012 г., здравноосигурителните дружества трябваше да приведат дейността си в съответствие с Кодекса за застраховането, тъй като според европейските институции доброволното здравно осигуряване по същество не се различава от застрахователната дейност за покриване на здравни рискове.

Актуалността на настоящия дисертационен труд е безспорна, тъй като той представя задълбочен анализ на сектора на здравното застраховане, като източник на финансиране на предоставянето на здравни услуги. Редица проучвания в нашата страна показват разочарование в обществото от

функционирането на задължителното здравно осигуряване, поради което значението на алтернативи, като застрахователните дружества, нараства като източник за генериране на допълнителни финансови средства за покриване на разходите за здравеопазване.

Настоящият дисертационен труд, в който авторът показва висока информираност във всички аспекти на здравното застраховане в България, разглежда от научно-практическа точка настоящите актуални проблеми в тази сфера.

Кратка характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд съдържа 233 страници и е онагледен с 45 фигури, 55 таблици и 2 приложения. Библиографията обхваща 130 литературни източника, от които 85 на кирилица и 45 на латиница. Разработен е в пет глави, като отделно са изведени изводи, препоръки и приноси. В две отделни приложения са представени анкетните карти, които са използвани в проведеното собствено проучване.

Цели, задачи, методичен инструментариум

За да даде отговор на научно-изследователския въпрос, д-р Ангелов извежда като основна цел анализ на актуалното състояние на пазара на доброволното здравно осигуряване (застраховане) в България, за да се очертаят перспективите за развитие на застрахователните дружества в тази област.

За изпълнението на поставената цел са поставени за решаване девет ясно формулирани задачи, които най-общо са насочени към провеждане на всеобхватен анализ на задължителното и доброволното здравно осигуряване, анализ на дружествата за доброволно здравно осигуряване в България и провеждане на собствени проучвания за (а) оценка на качеството на медицинското обслужване на ползващи допълнително здравно осигуряване и (б) за оценка на информираността на осигурените лица относно допълнителното здравно осигуряване. Добро впечатление прави формулирането на хипотези, които трябва да бъдат потвърдени или отхвърлени в хода на изпълнението на дисертационния труд. Като цяло научната разработка излиза извън рамките на строго научния интерес, като представя дисертационен труд със значителна приложно-практическа насоченост и значение за цялата здравна система.

Приложен е богат методичен инструментариум, включващ: анализ на концепциите в областта на здравното осигуряване и застраховане, исторически метод, документален метод, структурен и трендов анализ на разходите за здравеопазване и на пазара на доброволно осигуряване и

застраховане, както и социологически методи. За анализ на данните от проведените собствени проучвания е използван богат набор от статистически методи.

Резултати, изводи, приноси и препоръки

Глава трета от дисертационния труд представя описание на доброволното здравно осигуряване и здравното застраховане, като чрез анализ на нормативната уредба е направено ясно разграничение между тях. Представени са основните прилики и разлики, като акцент е поставен върху проблемите върху застрахователните дружества, както и върху факторите влияещи върху дейността им.

Глава четвърта от дисертационния труд представя анализ на средата и отрасъла на доброволното здравно осигуряване в България. Направен е анализ на здравно-демографското развитие в България и обстоен анализ на разходите за здравеопазване и мястото и отношението на здравното осигуряване към тях. Анализирани са дейността на дружествата за доброволно здравно осигуряване до 2012 г., както и тяхната дейност за периода 2013 – 2015 г., вече като застрахователи. Като отделен раздел в тази глава е представена дейността на „ДЗИ - Здравно осигуряване“ АД, като освен представените общите показатели на дейността на дружеството е направен анализ на качеството на медицинското обслужване, информираността и удовлетвореността на потребителите, на основата на преведените две собствени проучвания.

В глава пета компетентно са представени перспективите за развитието на доброволното здравно осигуряване и дружествата за здравно застраховане в България.

Авторът представя 18 извода, логически завършек на дисертационния труд. Изведени са 8 приноса, с научен и научно-приложен характер, които приемам. Направени са 11 препоръки, напълно уместни, но са без конкретни адресати. Дисертационният труд бе спечелил много, ако всяка една препоръка е насочена към конкретна институция, в чиито компетенции би било нейното изпълнение.

Научни публикации

Във връзка с дисертационния труд са изготвени 4 публикации, от които една в чужбина. Във всички публикации докторантът е първи автор, а в една от тях е самостоятелен автор.

Автореферат

Авторефератът напълно отразява постигнатото от докторанта, синтезира съдържанието на дисертационната разработка и е изцяло съобразен с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна за придобиване на образователната и научна степен „доктор”.

Заклучение

Оценявам положително представения дисертационен труд. Основание за тази оценка е актуалността на проблематиката, значимостта на поставената цел и задачи, използваният съвременен методичен подход, големият обем прецизно извършена и интерпретирана изследователска работа. Темата безспорно е актуална, има научна и практическа насоченост. Дисертационният труд на д-р Ангелов, демонстрира ангажираността и компетентността на автора и показва неговия сериозен и задълбочен научен и научно-практически интерес към темата. Дисертационната разработка отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна за придобиване на образователната и научна степен „доктор”. Изложените по-горе съображения ми дават основание убедено да предложа на членовете на уважаемото жури да оценят високо дисертационния труд и да гласуват положително за присъждане на образователната и научната степен „Доктор” на д-р Валентин Николов Ангелов.

24 август 2018 г.

Член на научното жури:

проф. д-р Пламен Димитров, дм

